

ENVIRONMENTÁLNÍ MANAGEMENT A AUDIT – FIRMA SKANSKA

1. Úvod

Skanska AB je globální významná stavební a developerská společnost se sídlem ve Stockholmu. Firma působí primárně na evropském trhu ale i v USA. Firma byla založena švédským podnikatelem Rudolfem Fredrikem Bergem v roce 1887 pod názvem *Aktiebolaget Skånska Cementgjuteriet*, která se specializovala na výrobu betonových dílů. V roce 1984 byla společnost přejmenována na Skanska.

Skanska působí v České republice už od 50. let 20. století pod názvem Zemstav – se specializací na zemní práce. V roce 2000 poté získala majoritní podíl ve firmě IPS a.s., která se později přejmenovala na SKANSKA CZ. Dnes je firma jedním z největších firem v tomto odvětví na našem trhu.

2. Environmentální politika

Skanska se snaží už dlouhodobě řešit svůj vliv na životní prostředí, a proto přistupuje komplexně k tématu ochrany životního prostředí. V sekci *Safeguard the Environment* uvádí, že všechny provozovny jsou certifikovány podle ISO 14001 – požadavky na systémy environmentálního managementu (EMS). Firma monitoruje všechny incidenty a ty jsou následně reportovány vedené společnosti – *Group Leadership Team* – a ta je následně vyšetřuje. Monitoring slouží pro učení a zlepšování, což znamená, že po incidentu jsou zavedeny nové preventivní opatření, aby se předešlo opakování. Firma má stanoveny tzv. Emisní cíle, kdy se snaží eliminovat co nejvíce vypouštěných emisí do ovzduší až k emisní neutralitě. Firma rozděluje 3 sektory dle emisí – *scope 1 a 2 (vlastní provozovny)* a *scope 3 (hodnotový řetězec)*.

- První milník byl rok 2015 pro scope 1 a 2, kdy došlo ke 40 % snížení emisí oproti roku 2000 a pro scope 3 v roce 2020 30% oproti roku 2000.
- Cíl do roku 2030 je snížit scope 1 a 2 o 70 % a scope 3 taktéž o 70 %.
- Konečný cíl je rok 2045, kdy se chce firma zaměřit se na net-zero uhlík a stát se uhlíkově neutrální.

3. Audit, certifikace a ISO standardy

Jak již bylo zmíněno dříve, tak jsou všechny provozovny firmy Skanska certifikovány dle ISO 14001. V rámci firmy jsou prováděny pravidelné audity pro získání recertifikace ISO 14001 a audity jsou prováděny dle ISO 19011 – Směrnice pro auditování systémů managementu. Audity jsou prováděny pravidelně, a to externími firmami. Dále lze přepokládat, že firma má zavedená ISO 9001 – Management kvality, ISO 27001 Bezpečnost informací a 45001 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

Dalšími certifikacemi, které firma Skanska má jsou LEED a BREEAM. LEED je využíván pro komerční budovy a BREEAM pro rezidenční projekty.

- **Certifikace LEED** – Leadership in Energy and Environmental Design, je certifikát, který vydává americký certifikační orgán GBCI (Green Building Certification)

Institute). Certifikát je mezinárodní standard v oblasti navrhování a výstavby environmentálně šetrných a udržitelných budov.

- **Certifikace BREEAM** – Building Research Establishment Environmental Assessment Method, je certifikát z Velké Británie. Je administrativně náročnější než LEED. BREEAM je standard nejlepších postupů v oblasti navrhování budov s důrazem na trvalou udržitelnost výstavby.

4. Environmentální přezkoumání provozu a spotřeba zdrojů

1. Spotřeba vody

Skanska se aktivně zabývá efektivitou využívání vody. Mimo šetrného využívání vody používá tzv. recyklovanou šedou vody – odpadní voda z umyvadel a sprch. Příkladem u nás může být projekt firmy Skanska rezidenční čtvrť Botanica K, která po 4 letech ušetřila 10 miliónů litrů vody.

2. Spotřeba materiálů a energie

Vzhledem k tomu, že odvětví stavebnictví je velmi jak materiálově, tak energeticky náročné, tak firma klade velký důraz na recyklaci a cirkularitu materiálů. Firma využívá všechny moderní způsoby, které snižují materiálový a energetický tok.

- Recyklované materiály, použití efektivního návrhu, inteligentní logistiku a plánování nebo selektivní demolici. Firma hojně využívá betonový recyklát – Rebetong, který si sami vyrábí a využívají jej jako náhradu přírodního kameniva. Dále spolupracuje s firmou Boliden, která se zaměřuje na nahrazování cementu pomocí materiálů vzniklých při těžbě.
- Energii se snaží minimalizovat například skrze technologie jako LED osvětlení, ventilace s rekuperací nebo fotovoltaiku. Firma uvádí že až 87 % spotřebované energie pochází z obnovitelných zdrojů energie.

3. Produkce odpadů

Firma nejčastěji produkuje tyto druhy odpadů: Stavební a demoliční odpady, nebezpečné odpady, komunální odpady, obaly a kovy. Velké firmy včetně Skanska uvádí průměrnou produkci SDO kolem 1 – 1,5 t materiálu na 1 m² hrubé plochy, pokud jde o demolice, a řádově 100 – 300 kg/m² u novostaveb.

Skanska má soubor opatření k prevenci vzniku odpadů – optimalizace projektové dokumentace ve fázi BIM modelování, standardizace stavebních modulů, digitalizace plánování logistiky nebo výběr materiálů s vyšší recyklovatelností. Těmito opatřeními firma redukuje asi o 25-30 % více odpadů oproti běžným stavbám.

Firma provádí selektivní demolici – na stavbě jsou tříděny odpady na: čisté dřevo, kov, beton a stavební směsi, plastové obaly, papír/karton, směsné stavební odpady a nebezpečné odpady. Skanska uvádí míru třídění vyšší než 95 % u recyklovatelných materiálů a míra recyklace 88-92 % u stavebních a demoličních odpadů. Materiály

nevhodné k recyklaci (některé směsi plastů, dřevo s chemickou impregnací) jsou předány do ZEVO – toto množství je okolo 5-10 % a skládkováno je asi 3-7 %.

S nebezpečnými odpady je nakládáno dle legislativních předpisů. Typicky produkuje odpadní oleje, absorbenty, kontaminované obaly, zbytky tmelů, barvy aj. Skanska uvádí trvalý trend snižování produkce nebezpečných odpadů za posledních 5 let o 15-20 %.

Skanska má i jako v jiných oblastech nastaveny cíle v odpadovém hospodářství. Do roku 2030 chtějí: 100 % třídění všech odpadů na stavbách, snížení produkce odpadů na jednotku stavby o 30 %, eliminace jednorázových plastů, maximální využití recyklovaných a recyklovatelných odpadů.

5. Legislativní rámec

Jakožto nadnárodní společnost je Skanska vázaná řadou legislativních předpisů týkajících se životního prostředí.

Evropský legislativní rámec

- 1) Směrnice 2008/98/ES – Waste Framework Directive
- 2) Směrnice 2004/35/ES O odpovědnosti za životní prostředí
- 3) Regulace REACH – Registrace, hodnocení a používání chemických látek
- 4) Směrnice 2010/75/EU O emisích průmyslových zařízení
- 5) Směrnice o SDO

Legislativní rámec České republiky

- 1) Zákon 541/2020 o odpadech
- 2) Zákon 254/2001 o vodách
- 3) Zákon 201/2012 o ochraně ovzduší
- 4) Zákon 167/2008 o předcházení ekologické újmy
- 5) Zákon 114/1992 o ochraně přírody a krajiny
- 6) Vyhláška 273/2021 o podrobnostech nakládání s odpady

6. Zdroje

- 1) SKANSKA AB. *Environmental Policy*. Stockholm: Skanska AB, 2023. Dostupné z: <https://www.skanska.se/4ab0c5/siteassets/skanska-in-sweden/suppliers/environmental-policy.pdf>
- 2) SKANSKA Group. *Safeguard the Environment*. 2024. Dostupné z: <https://group.skanska.com/sustainability/responsibility/safeguard-the-environment/>
- 3) SKANSKA Czech Republic. *ESG – Commercial Development*. 2024. Dostupné z: <https://www.skanska.cz/en-us/Expertise/development/commercial-development/esg/>
- 4) SKANSKA Group. *Skanska's Climate Target Approved by the Science Based Targets Initiative*. 2023. Dostupné z: <https://group.skanska.com/media/press-releases-articles/258724/Skanskas-climate-target-approved-by-the-Science-Based-Targets-Initiative/>
- 5) SKANSKA Group. *Sustainability Information Report and Ratings – Archive*. 2024. Dostupné z: <https://group.skanska.com/sustainability/sustainability-information-report-and-ratings/archive-of-sustainability-reporting/>
- 6) SKANSKA AB. *Annual and Sustainability Report 2024*. Stockholm: Skanska AB, 2024. Dostupné z: <https://group.skanska.com/49490b/siteassets/investors/reports-publications/annual-reports/2024/annual-and-sustainability-report-2024.pdf>